

ЗВІТ

Про результати акредитаційної експертизи освітньої програми

Заклад вищої освіти	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Освітня програма	32078 Управління та адміністрування регіональних економічних систем
Рівень вищої освіти	Магістр
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування

Цей звіт складений за наслідками акредитаційної експертизи згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут"
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	32078
Назва ОП	Управління та адміністрування регіональних економічних систем
Галузь знань	28 Публічне управління та адміністрування
Спеціальність	281 Публічне управління та адміністрування
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Магістр
Вид освітньої програми	Освітньо-професійна

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Котковський Володимир Станіславович, Зайчик Катерина Олегівна, Гончаренко Ірина Василівна (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	22.09.2021 р. – 24.09.2021 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП	https://khai.edu/assets/documents/2234/%D0%92%D1%96%D0%B4%D0%BE%D0%BC%D0%BE%D1%81%D1%82%D1%96%20%D0%A1%D0%9E%20281.pdf
Програма візиту експертної групи	https://khai.edu/assets/documents/3671/%D0%9F%D1%80%D0%BE%D0%B3%D1%80%D0%B0%D0%BC%D0%B0%20281.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Загальні враження про ОП, найголовніші висновки щодо відповідності Критеріям

Освітня програма «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» загалом відповідає вимогам за всіма критеріями оцінювання. Виявлені недоліки не носять системного характеру та можуть бути виправлені в короткій термін. ЕГ відмічає врахування при формуванні ОП галузевого і регіонального контексту дотримання академічної доброчесності, сприяння адміністрацією ЗВО в опублікуванні результатів наукових пошуків викладачів, організацію закордонних стажувань для НПП, регулярні зустрічі та співпрацю з роботодавцями. ОП має достатнє матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, дотримано вимоги щодо забезпечення прозорості та публічності діяльності.

Підсумок сильних сторін програми та позитивних практик

ОП відповідає потребам ринку праці регіону її особливістю є запровадження ОК "Публічно - приватне партнерство в аерокосмічній сфері". За ОП наявні: чіткі та зрозумілі правила для вступу на навчання; студенти мають постійний зв'язок з викладачем через телеграм-канал, сторінку у фейсбук, електронну пошту; у ЗВО дотримуються академічної доброчесності, використовуються сучасні технічні засоби, наявна внутрішня нормативна база, розроблена структура роботи щодо цього напрямку діяльності; до викладання на ОП залучений потужний викладацький колектив, який має відповідну кваліфікацію та підвищує педагогічну майстерність. в університеті створені умови для комфортного та безпечного навчання студентів. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. Студенти з особливими освітніми потребами мають можливість отримувати необхідні знання в повному обсязі; проведено удосконалення організації освітнього процесу та внутрішнього забезпечення якості освіти за результатами попередньої акредитації; на сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» прозоро та публічно висвітлено основні документи, які регулюють освітній процес на ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем».

Підсумок слабких сторін програми та рекомендації з її удосконалення

Рекомендовано удосконалення організації роботи з роботодавцями через запровадження систематичного анкетування та формування постійно діючого об'єднання; варто удосконалити процедуру вільного вибору освітніх компонент шляхом формування загального пулу дисциплін на рівні ЗВО та участі у міжвузівському пулі, що дозволить забезпечити більш широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Доцільно активно залучати роботодавців не лише під час проходження студентами практики, а й до викладання окремих навчальних дисциплін. Необхідно звернути увагу на подальшу розробку підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій за ОП; на ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» частково присутня практика визнання результатів неформальної освіти і відсутня участь здобувачів в міжнародних програмах академічної мобільності; ЕГ пропонує розширити інформацію, подану в наявних силабусах кафедри публічного управління та підприємництва, у відповідності до уніфікованого шаблону силабусу, наведеного в нормативних документах ЗВО; ЕГ рекомендує посилити роботу із залучення магістрантів програми до участі у виконанні господарських договорів, враховуючи запити стейкхолдерів на такі розробки. Бажано активізувати участь здобувачів даної ОП у студентських олімпіадах та конкурсах, а також написання наукових статей у фахових виданнях. У контексті посилення академічної доброчесності та якості освіти рекомендовано долучення до репозитарію ЗВО кваліфікаційних робіт та інших публікацій здобувачів освіти за ОП та інформування про вільний доступ до нього. ЕГ встановлено, що рівень активності здобувачів ОП як учасників системи забезпечення якості освіти невисокий, частково це пояснюється тим, що вони навчаються переважно за заочною формою. На сайті ЗВО якісно оприлюднюються всі новини, опитування та актуальні інформаційні оголошення. Рекомендуємо оновити інформацію про навчальні дисципліни.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми:

1. Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти.

Мета ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" передбачає набуття здобувачами поглиблених знань щодо новітніх особливостей реформування державної влади та територіальної організації влади, теоретичних засад і практичних аспектів прийняття публічно-управлінських рішень, навичок аналізу державної політики, обґрунтування напрямів реформування державної служби з метою утвердження соціальної справедливості, демократії, забезпечення прав і свобод людини, сталого розвитку на основі кращих світових та європейських стандартів з урахуванням специфіки аерокосмічної галузі <https://bit.ly/3kUruYp>, що відповідає місії університету, визначеній у Стратегії розвитку Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» (ХАІ) на 2019-2029 роки, у контексті підготовки висококваліфікованих фахівців і проведення наукових досліджень у сферах авіації, космонавтики, машинобудування, інформаційних технологій, а також в суміжних галузях <https://bit.ly/39Tkvc6>

2. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін.

Вивчення інформації звіту СО, змісту ОП, спілкування у фокус групах зі здобувачами вищої освіти, викладачами, роботодавцями, переконало ЕГ у тому, що цілі і програмні результати навчання відповідають інтересам стейкхолдерів. Представники роботодавців від Золочевської, Малинівської, Чкаловської, Новопокровської селищних рад, Національного центру управління та випробувань космічних засобів, управління організаційно-аналітичного забезпечення Департаменту соціального захисту Харківської ОДА, під час спілкування у фокус групі розповіли про свою активну роботу щодо удосконалення ОП, проведення лекцій для здобувачів, повагу до гаранта, викладачів ОП і бажання працювати разом з випускниками ОП. ЕГ рекомендує запровадити проведення систематичного анкетування роботодавців щодо потреб за програмними результатами навчання та оцінювання рівня підготовки випускників ОП, також доцільне створення постійно діючого об'єднання роботодавців на базі кафедри. Гарант, здобувачі вищої освіти підтвердили практику періодичного опитування щодо якості освітнього процесу, шляхом анкетування та особистого спілкування.

3. Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм.

Гарант ОП повідомила ЕГ, що ПРН визначалися з урахуванням потреб ринку праці регіону, галузевого контексту, зокрема РН07, РН13 забезпечуються ОК 5 Управління та адміністрування в регіональних економічних системах, ОК 12 Публічно-приватне партнерство в аерокосмічній сфері. Програмні результати: РН04, РН05, РН06, РН11 враховують сучасні тенденції розвитку публічного управління та адміністрування, зокрема цифровізації, орієнтації на підтримку сталого розвитку на різних рівнях управління. Співпраця на основі укладених договорів, стала основою врахування досвіду програм з підготовки-магістрів з публічного управління та адміністрування, Харківського регіонального інституту НАДУ, Національного авіаційного університету, Поморської академії в Слупську (див відповідь на запит від 23 вересня 2021 р., 17:58:47).

4. Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності). За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти, програмні результати навчання повинні відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня.

При оновленні ОП враховано вимоги Стандарту вищої освіти України другого (магістерського) рівня вищої освіти за спеціальністю 281 "Публічне управління та адміністрування", затвердженого наказом МОН України № 1001 від 04.08.2020 року. Програмні результати навчання відповідають вимогам вказаного стандарту вищої освіти, та дозволяють досягти визначених рівнів компетентностей.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 1.

ОП відповідає потребам ринку праці регіону її особливістю є запровадження ОК "Публічно - приватне партнерство в аерокосмічній сфері". У спілкуванні з ректором університету, гарантом, представником Національного центру управління та випробувань космічних засобів ЕГ переконалася у відповідності цілей ОП стратегії розвитку ЗВО та потребам стейкхолдерів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 1.

Рекомендовано удосконалення організації роботи з роботодавцями через запровадження систематичного анкетування та формування постійно діючого об'єднання

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 1.

ОП та освітня діяльність за цією програмою відповідають Критерію 1. ЕГ відмічає врахування при формуванні ОП галузевого і регіонального контексту, рекомендує посилення організації взаємодії з роботодавцями - анкетування, систематизацію зустрічей, створення постійно діючого об'єднання. ЕГ вважає, що гарант і робоча група за ОП розуміють подальший вектор розвитку та здатні розвивати ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності).

ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» є освітньо-професійною програмою, за результатами вивчення змісту якої можна стверджувати про її відповідність вимогам законодавства щодо навчального навантаження для другого (магістерського) рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»: загальний обсяг ОП – 90 кредитів ЄКТС; обсяг освітніх компонентів, спрямованих на формування компетентностей, визначених стандартом вищої освіти за спеціальністю 051 другого рівня вищої освіти – 67 кредитів ЄКТС; обсяг дисциплін за вибором здобувачів ОП – 23 кредити ЄКТС (25,56%).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, складають логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дозволяють досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання.

Вивчення змісту ОП дозволяє зробити висновок, що ОП характеризується логічною структурованістю побудови, що підтверджується структурно-логічною схемою ОП. Усі ПК та ПРН забезпечуються за рахунок обов'язкових освітніх компонентів. ОП 2020 року була модернізована, зокрема, додана ОК 08 «Стратегічне управління». задля досягнення програмних результатів навчання, які корелюють із ЗК 02 «Здатність працювати в команді, мотивувати людей та рухатися до спільної мети, бути лідером, діяти соціально відповідально та свідомо». Проведення співбесід зі здобувачами вищої освіти за ОП надали змогу пересвідчитися у тому, що дисципліни кожного блоку мають чітку взаємоузгодженість, дозволяючи сформувати необхідний набір компетентностей у майбутнього фахівця. В цілому, програмні результати навчання корелюють із загальними компетентностями та спеціальними (фаховими) компетентностями стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування».

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною).

Аналіз змісту ОП та відповідного стандарту вищої освіти за спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» другого рівня вищої освіти свідчить про повну відповідність предметній області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування». Усі ОК за змістом безпосередньо пов'язані зі спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування». В рамках ОК01 «Методологія та організація наукових досліджень» розглядається, зокрема, інструментарій економічного дослідження, особливості моделювання економічних процесів та впровадження у практику наукових результатів в умовах цифрової економіки тощо. ОК04 «Цифрові платформи в управлінській діяльності» містить тематичні блоки з питань управління персоналом.

4. Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін у обов'язі, передбаченому законодавством.

Вивчення структури ОП та навчального плану дозволяє стверджувати про наявність можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачами ОП. Механізм вибору регламентується такими нормативними документами НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ": Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента <https://bit.ly/3mc6Q5M> ; Положення про організацію освітнього процесу в НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/2Y73NUv> ; Положення про самостійну роботу студентів <https://bit.ly/3iG15fN>. В НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" розроблений та використовується загальноуніверситетський каталог вибіркового дисциплін <https://bit.ly/3kWly1p>. Реалізація механізму вільного вибору вибіркового дисциплін здійснюється через подання заяв здобувачами ОП на вибір 2 загальноуніверситетських вибіркового дисциплін та 2 вибіркового дисциплін за фахом на весь навчальний рік. В ЗВО передбачена подача електронних заяв, але, як було з'ясовано ЕГ, це реалізовано не було: заяви здобувачі надавали в паперовому вигляді. Даний факт був підтверджений на зустрічі зі здобувачами ОП та на зустрічі із представниками студентського самоврядування. Вибір дисциплін вільного вибору за фахом в академічній групі фактично відбувається здобувачами консенсусно. Це може бути пояснено обсягом контингенту ОП та вимогою щодо мінімальної кількості слухачів (10 осіб), які мають обрати дисципліну відповідно до Положення про забезпечення права студентів на вибір навчальних дисциплін і порядок формування індивідуального навчального плану студента <https://bit.ly/3kUsHPr>.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності.

Під час аналізу ефективності реалізації практичної підготовки здобувачів на ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" ЕГ визначено зменшення кількості кредитів ЄКТС на переддипломну практику згідно навчального плану 2020 р. (8 кредитів ЄКТС) порівняно з 10 кредитами переддипломної практики за планом 2019 р. Це суттєво не вплинуло на практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. Фактично весь третій семестр навчального плану ОП передбачає практичну підготовку здобувачів вищої освіти: проходження практики, складання комплексного кваліфікаційного іспиту та виконання магістерської кваліфікаційної роботи.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

За результатами зустрічей зі здобувачами, аналізу відомостей самооцінювання встановлено, що ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» спрямована на набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills) у межах вивчення таких навчальних дисциплін, як: «Комунікації в публічному управлінні», «Сучасне ділове спілкування іноземною мовою» та ін. Систематична організація та проведення студентських науково-практичних конференцій (щорічно проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та учнівської молоді "Актуальні проблеми розвитку бізнес-технологій в сучасних умовах глобалізаційних процесів"), семінарів, конкурсів та інших заходів (студенти приймають участь у Всеукраїнських конкурсах студентських наукових робіт та олімпіадах, зокрема під керівництвом д-ра. наук з держ. упр. проф. Шведун В.О. студентка Боцула К.О. 21 квітня 2021 року на базі Полтавської державної аграрної академії посіла III місце на Всеукраїнському конкурсі наукових студентських робіт з природничих, технічних і гуманітарних наук зі спеціалізації «Управління у сфері економічної конкуренції»; під керівництвом д-ра. наук з держ. упр. проф. Ковальчук В.Г. студентка Бойко О.В. отримала Диплом III ступеня на II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт зі спеціальності «Публічне управління та адміністрування») сприяють набуттю соціальних та комунікаційних навичок soft skills у здобувачів ОП. Зустріч із представниками студентського самоврядування, підтвердила їх активну позицію й широкі можливості розвитку соціальних і комунікативних навичок.

7. Зміст освітньої програми урахує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності).

Професійний стандарт за цією спеціальністю відсутній.

8. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) реалістично відбиває фактичне навантаження здобувачів, є відповідним для досягнення цілей та програмних результатів навчання.

Загальний обсяг ОП у кредитах ЄКТС відповідає встановленим нормативам. Проведений аналіз розкладу занять за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», опитування здобувачів вищої освіти підтвердив достатність обсягу аудиторної та самостійної роботи за більшістю освітніх компонент. Проведена зустріч з випускниками останніх років за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» підтвердила достатність фактичного обсягу навантаження. За свідченнями студентів, обсяг аудиторних занять та самостійної роботи, визначений на вивчення окремих дисциплін, є достатнім для опанування освітніми компонентами ОП.

9. У разі здійснення підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою освіти структура освітньої програми та навчальний план узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти.

На ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" підготовка здобувачів за дуальною формою освіти не здійснюється. Водночас під час зустрічі зі здобувачами ОП ЕГ було виявлено побажання щодо впровадження на ОП можливості елементів дуальної освіти в рамках проходження переддипломної практики на підприємствах-базах практики.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 2.

Освітня програма «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» в цілому відповідає вимогам стандарту вищої освіти спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування» за другим магістерським рівнем вищої освіти. Зафіксовано чітке виконання й документальне підтвердження прийнятої процедури обрання студентами дисциплін вільного вибору. Практична підготовка здобувачів забезпечується на високому рівні, у тому числі за рахунок налагодженого механізму тісної співпраці з підприємствами, установами, організаціями регіону. Наявні широкі можливості для розвитку соціальних навичок. Домінує студентоцентризований підхід. Професійна підготовка вибіркової компоненти передбачає індивідуальний вибір дисциплін здобувачами, які націлені на опанування навичок soft-skills та знань галузевої спрямованості.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 2.

Слабкі сторони: кількість кредитів ЄКТС на переддипломну практику було зменшено в ОП 2020 року; не активне залучення фахівців-практиків до викладання навчальних дисциплін. Однак, в процесі експертизи зафіксовано значний прогрес у напрямі подолання слабких сторін щодо існуючої процедури обрання варіативних дисциплін. Рекомендації: експертна група вважає за доцільне удосконалити процедуру вільного вибору освітніх компонент шляхом формування загального пулу дисциплін на рівні ЗВО та участі у міжвузівському пулі, що дозволить забезпечити більш широкі можливості для формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів. Слід більш активно залучати роботодавців не лише під час проходження студентами практики, а й до викладання окремих навчальних дисциплін. Необхідно звернути увагу на подальшу розробку підручників, навчальних посібників, методичних рекомендацій для освітньої складової ОП.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 2.

ЕГ відзначає можливості до формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів ОП, чітку структуру ОП та логічну взаємопов'язаність ОК. Водночас невелика кількість аудиторних годин за деякими ОК може мати негативний вплив на ефективність досягнення здобувачами цілей та програмних результатів навчання.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти.

Правила прийому на освітню програму «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» здійснюються на основі Закону України «Про вищу освіту», цілком та повністю відповідають правилам прийому на ОП до ЗВО згідно наказу МОН "Про затвердження Умов прийому на навчання для здобуття вищої освіти в 2021 році». Під час проведення зустрічі зі студентами експертна група з'ясувала, що для абітурієнтів при вступі на освітню програму вся інформація є чіткою та зрозумілою, не містить дискримінаційних положень та оприлюднена на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. Правила прийому та програма вступних випробувань оприлюднені на офіційному веб-сайті закладу вищої освіти. За спеціальністю 281 «Публічне управління та адміністрування» приймаються особи, які здобули ступінь вищої освіти бакалавр/магістр. Правила прийому, ліцензійні обсяги та програма вступних випробувань на спеціальність 281 розміщено на сторінці приймальної комісії закладу та на сторінці абітурієнта. <https://bit-ly.ru/tVgV3> <https://bit-ly.ru/coAhp>. Під час проведення зустрічі зі здобувачами ОП (зустріч 4, 22.09.2021) експертна група переконалася, що під час вступу для студентів була зрозуміла вся інформація, на сайті були викладені всі матеріали для підготовки до фахового вступного іспиту. У разі виникнення запитань, приймальна комісія та кафедра завжди надавали швидкі та конкретні відповіді.

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми.

Вступ на навчання на другий (магістерський) рівень відбувається за умови отриманих компетентностей на попередньому, бакалаврському, магістерському (ОКР спеціаліст), рівні. Програма вступу складається з єдиного вступного іспиту з іноземної мови та фахового вступного випробування у вигляді вступних іспитів за темами Політична економія, Мікроекономіка, Макроекономіка, Прийняття управлінських рішень, Адміністративний менеджмент. Програма прийому на освітню програму враховує особливості самої освітньої програми, що підтверджено програмою вступного фахового випробування, затвердженою у встановленому порядку, приймальною комісією.

3. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

За ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» випадків звернення студентів з питаннями перезарахування результатів навчання отриманих в інших закладах вищої освіти не відбувається. В університеті діють чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, а саме зарахування академічної різниці при переведенні студентів із інших закладів вищої освіти, Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність учасниками освітнього процесу Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут». Студенти ознайомлені з правилами перезарахування результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, також студенти знають про можливість навчання закордоном, проте наразі такої можливості не було. Порядок визнання результатів навчання є достатньо прозорим та доступним для всіх учасників освітнього процесу. Випадків визнання результатів академічної мобільності на спеціальності «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» не зафіксовано. В цьому році в університеті було укладено договір про співпрацю з Поморською Академією в Слупську, Польща про навчання студентів за подвійним договором саме для ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» .

4. Визначені чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

На момент проведення акредитаційної експертизи експертна група виявила зарахування результатів неформальної освіти у вигляді окремих тем навчальних дисциплін. Здобувачам Бойко О.Б. та Пакуліній А. С., які брали участь у II турі Всеукраїнського конкурсу студентських наукових робіт було перезараховано теми «Зміст та складові науково-дослідного процесу» та «Форми відображення результатів наукових досліджень» у межах дисципліни «Методологія наукових досліджень». Зарахування тем відбулося за наявності грамот та подяк за участь в конкурсі. Під час зустрічей зі студентами та викладачами переконалися в тому, що стейкхолдери ОП ознайомлені з Положенням про порядок перезарахування навчальних дисциплін і визначення академічної різниці в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <http://surl.li/nvdb> та починають залучатися до отримання знань та набуття компетентностей в неформальній освіті.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 3.

В університеті наявні: чіткі та зрозумілі правила для вступу на навчання на спеціальності «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», із врахуванням особливостей ОП; всі необхідні матеріали для підготовки до вступного випробування; зрозумілий алгоритм вступу; повноцінне інформування про ОП. На сайті оприлюднено інформацію щодо визнання результатів навчання за програмами академічної мобільності. Унормовано порядок визнання результатів навчання у неформальній освіті. Укладено договір про співпрацю з Поморською Академією в Слупську, Польща про навчання студентів та отримання подвійного диплому. В цілому керівництво та НПП сприяють участі в таких програмах та залучають студентів до навчання в неформальній освіті.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 3.

На ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» частково присутня практика визнання результатів неформальної освіти та відсутня участь здобувачів в міжнародних програмах академічної мобільності. Експертна група рекомендує в повному обсязі застосовувати практику перезарахування результатів неформальної освіти, наприклад, з використанням навчальної платформи Coursera; а також сприяти участі студентів в міжнародних проєктах.

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 3.

Експертна група дійшла висновку, що за критерієм з ОП відповідає вимогам. Прийом студентів на освітню програму здійснюється за чіткими та зрозумілими правилами, які враховують особливості ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем». Наявні необхідні положення для врахування результатів неформальної освіти, на які в майбутньому можна спиратися. Враховуючи наведені дані, наявність підтверджуючих фактів та їх контексту, ОП та освітня діяльність за цією програмою загалом відповідають Критерію 3 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи.

Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу в НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/3AZrz2T>, освітній процес в Університеті здійснюється за такими формами: навчальні заняття, самостійна робота, практична підготовка, науково-дослідна робота та контрольні заходи (п. 4.2.1). На зустрічах зі здобувачами та викладачами ОП було підтверджено, що під час викладання освітніх компонент використовуються наступні методи навчання: репродуктивний, проблемного викладу, дослідницький, зокрема з проведенням презентацій, дискусійні тощо. На основі бесіди з НПП та студентами встановлено, що форми та методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання. Викладачі активно використовують сучасні інформаційні технології та впроваджують інноваційні методи навчання. В умовах епідемії COVID-19 освітній процес реалізується у змішаній формі. Студентоцентрованість даної ОП підтверджується залученням студентів як рівноправних учасників освітнього процесу у питаннях обговорення, перегляду, удосконалення ОП. Студенти мають можливість самостійно обирати напрями дослідження кваліфікаційних робіт.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання у межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб).

Під час першого заняття студентів ознайомлюють із загальною інформацією про дисципліну, зокрема про форми і методи контролю, систему оцінювання, змісту та очікуваних результатів навчання. Також загальна інформація надсилається на корпоративні пошти студентів та розміщується в платформі "Ментор", що було підтверджено під час інтерв'ювання здобувачів та академічного персоналу. У НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" робоча програма навчальної дисципліни містить всю необхідну інформацію щодо цілей, змісту та очікуваних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання. Правила розробки робочої програми навчальної дисципліни надано у Положенні про формування робочої програми навчальної дисципліни <https://bit.ly/3AXjc7H>. Робочі навчальні програми

зберігаються на кафедрі, у навчально-методичному відділі, але відсутні в репозитарії НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/3V1Ui75> Також ЕГ відмічає факт використання в НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" не тільки робочих програм, але і силабусів. В університеті розроблено Положення про силабус навчальної дисципліни <https://bit.ly/3usgNiZ>. Наразі силабуси розроблені не по всіх дисциплінах, що дещо обмежує здобувачів в отриманні повної інформації про освітні компоненти, що вивчаються.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

У процесі навчання здобувачі ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" отримують практичні навички в сфері публічного управління та адміністрування, проводять наукові дослідження та здійснюють науковий пошук в межах тематики НДР кафедри. Була підтверджена участь здобувачів в НДР "Економіко-теоретичні та соціально-економічні аспекти господарського механізму" (0117U005478). Водночас ЕГ було констатовано зацікавленість роботодавців ОП у виконанні господарських договорів з залученням студентів. Також щорічно проводиться Всеукраїнська науково-практична конференція молодих вчених та учнівської молоді "Актуальні проблеми розвитку бізнес-технологій в сучасних умовах глобалізаційних процесів", участь в якій беруть і здобувачі ОП. Однак в переліку наукових публікацій здобувачів за час навчання на ОП, наданого членам ЕГ, відсутні публікації здобувачів у наукових фахових виданнях, спільно з НПП кафедри. Результати наукової роботи здобувачів враховуються щосеместру при нарахуванні додаткових балів до стипендії. Також, здобувачі вищої освіти можуть брати участь у студентських олімпіадах з публічного управління та адміністрування, конкурсах, проведення яких інформується Науковим товариством студентів, аспірантів, докторантів і молодих вчених <https://bit.ly/3ASmJf>.

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі.

Представники фокус-груп (гарант ОП, викладачі, здобувачі, а також стейкхолдери) наголосили на регулярному та систематичному моніторингу освітнього процесу в межах ОП. Ця процедура передбачена Положенням про організацію освітнього процесу в НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/2Y1EqTt> та Положенням про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/3CXpULN>. Аналіз робочих програм навчальних дисциплін свідчить, що програми переглядаються та оновлюються щорічно. Крім того, на зустрічі з ЕГ здобувачі наголосили на тому, що проектна група ОП врахувала їх побажання щодо контентного наповнення самої ОП. При оновленні програм професорсько-викладацький штат враховує набутий досвід під час стажувань (ЕГ надані сертифікати стажувань). В оновленій ОП вдосконалено зміст робочих програм наступних дисциплін «Управління адміністративними процесами в регіональних економічних системах», «Управління персоналом в публічній сфері» з використанням наукових доробок вітчизняних та зарубіжних дослідників. Досвід викладачів кафедри, які є науковими консультантами територіальних громад щодо комплексу заходів з передачі повноважень органам місцевого самоврядування відповідно Закону України «Про добровільне об'єднання територіальних громад» спонукало удосконалити зміст робочих програм наступних дисциплін «Публічне управління в економічній сфері», «Публічна служба та місцеве самоврядування». Цілі та зміст робочих програм обговорювалися та схвалені на засіданні відповідних кафедр, науково-методичної ради і затверджені вченою радою факультету програмної інженерії та бізнесу. До навчальних планів, обов'язкових компонентів навчально-методичного забезпечення ОП є відкритий доступ <https://bit.ly/3md8J1X>.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти.

Інтернаціоналізація НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" визначається місією та стратегією університету <https://bit.ly/2Y2DdLQ>. В університеті створений Центр розвитку інновацій, міжнародного науково-технічного та освітнього співробітництва, що опікується питаннями інтернаціоналізації ЗВО <https://bit.ly/3zVpHqr>. В університеті наявний широкий перелік програм академічної мобільності для студентів та викладачів, зокрема Рамкова Програма ЄС "Горизонт 2020" (7 проектів), 7-а Рамкова Програма ЄС (5 проектів), 6-а Рамкова Програма ЄС (2 проекти), що було підтверджено на зустрічі з керівниками допоміжних структурних підрозділів. Викладачі ОП підвищують кваліфікацію за кордоном (зокрема, в Польщі, Туреччині та Словаччині), що було підтверджено на зустрічі з академічним персоналом. Водночас жодної програми академічної мобільності для здобувачів освіти ОП досі не реалізовано. Також ЕГ зазначає, що досвід підвищення кваліфікації викладачів у зарубіжних ЗВО поки що не використано для удосконалення освітніх компонентів, які ними викладаються. Як зазначають самі викладачі, результати стажувань позитивно вплинули на їх публікаційну активність

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 4.

Сильними сторонами ОП вважаємо її студентоцентрованість, інтегрованість сучасних форм і методів навчання і викладання, що сприяє досягненню задекларованих ПРН в ОП. Навчання за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» спрямоване на розвиток критичного і творчого мислення та відповідає методам, методикам й технологіям, якими має оволодіти здобувач вищої освіти для застосування на практиці. Позитивною практикою є забезпечення академічної свободи у виборі наукових керівників, і напрямків наукових досліджень; поінформованість здобувачів освіти (в онлайн та оффлайн форматах) щодо всіх аспектів освітнього процесу в межах ОП; співпраця викладачів, роботодавців і здобувачів щодо змістовного наповнення та оновлення ОП; систематичне підвищення кваліфікації НПП, активна їх участь у вітчизняних і закордонних стажуваннях.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 4.

ЕГ пропонує розширити інформацію, подану в наявних силабусах кафедри публічного управління та підприємництва, у відповідності до уніфікованого шаблону силабусу, наведеного в нормативних документах ЗВО, а саме додати пункти: зміст навчальної дисципліни (теми лекцій, семінарських/практичних/лабораторних занять), теми та зміст самостійної роботи здобувачів із зазначенням кількості годин, необхідних для опанування теми (допускається зазначення діапазону годин); індивідуальні завдання; методи навчання; методи контролю; критерії оцінювання результатів навчання здобувачів освіти та розподіл балів, які вони отримують; політика навчального курсу; методичне забезпечення тощо, що дозволить здобувачам отримувати більш повну інформацію про дисципліну, яку вони будуть вивчати. Наразі більш повну інформацію містить робоча програма дисципліни, а здобувачам надаються переважно силабуси. Також ЕГ рекомендує в рамках реалізації ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" розширити співпрацю із закордонними університетами, в результаті якої здобувачі отримають можливості участі у програмах академічної мобільності, в тому числі "віртуальної". Також це надасть можливості залучати до проведення занять гостьових лекторів, проводити спільні наукові дослідження, підвищувати кваліфікацію викладачів ОП, своєчасно та змістовно удосконалювати ОП. Бажано активізувати участь здобувачів даної ОП у студентських олімпіадах та конкурсах, а також написання наукових статей у фахових виданнях.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 4.

ЕГ рекомендує звернути увагу на урізноманітнення навчальних дисциплін вибіркового блоку та представити більшу кількість таких дисциплін на вибір. Стимулювати здобувачів вищої освіти до активної участі в програмах міжнародної академічної мобільності. Подальшої роботи вимагає розроблення та запровадження силабусів. На думку ЕГ, недоліки щодо розроблення силабусів (з урахуванням наявності робочих програм дисциплін) та інтернаціоналізації ОП носять несуттєвий характер, а загалом навчання та викладання на ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" відбувається на високому науково-методичному рівні

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дозволяють встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компоненту та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь.

Інформацію про контрольні заходи для визначення відповідності рівня набутих здобувачами програмних результатів навчання стандартам вищої освіти містить Положення про рейтингове оцінювання досягнень студентів <https://bit.ly/3zVgDC4> Форми підсумкового контролю за ОК містяться в Профіль ОП "Управління та адміністрування регіональних економічних систем" розміщеному на сайті Університету <https://bit.ly/3or5d6P> Під час спілкування з ЕГ здобувачі повідомили, що форми контрольних заходів, критерії оцінювання за ОК повідомляються під час першого заняття, розміщені на сторінках дисциплін на платформі "Ментор" є зрозумілими та дозволяють об'єктивно оцінити досягнуті результати навчання. Також вони розказали про можливість консультацій з викладачами якщо виникає потреба. Гарант ОП під час знайомства ЕГ з матеріально технічним забезпеченням продемонструвала роботу платформи "Ментор" на прикладі дисциплін, які вона викладає.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності).

Атестація здобувачів ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» передбачена у формі кваліфікаційного іспиту та захисту кваліфікаційної роботи. Атестація здійснюється відкрито і публічно і відповідає стандарту вищої освіти в Університеті розроблено та діє положення про створення та організацію екзаменаційної (атестаційної) комісії <https://bit.ly/3BvFkXk>.

3. Визначено чіткі і зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для усіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема включають процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Правила проведення контрольних заходів, є доступними для всіх учасників освітнього процесу, вони містяться в Положенні про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3v1SZmr>, Положенні про рейтингове оцінювання досягнень студентів <https://bit.ly/3lmMWFJ>, які оприлюднені на сайті. Дотримання прав студентів забезпечує також студентський омбудсмен, який діє відповідно Положення про уповноваженого з прав студентів (студентського омбудсмена) <https://bit.ly/3muJxnC>. Під час проведення фокус груп зі здобувачами та іншими учасниками освітнього процесу за ОП, до ЕГ не надійшло скарг про випадки конфліктних ситуацій, пов'язаних з проведенням контрольних заходів та оцінювання. Здобувачі добре поінформовані про порядок оскарження результатів контрольних заходів та повторного їх проходження.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політика, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, що послідовно дотримуються всіма учасниками освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності.

Під час реалізації ОП учасники освітнього процесу керуються нормами Положення про академічну доброчесність в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/3AZLL4u>, Положення про створення та організацію роботи екзаменаційної (атестаційної) комісії в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/39SdTdV>. Створена Комісія з питань академічної доброчесності Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», яка уповноважена одержувати заяви про порушення академічної доброчесності й апеляційні заяви, що стосуються питань, пов'язаних з оцінюванням знань здобувачів освіти й визначенням результатів навчання; розглядати їх і приймати відповідні рішення; надавати пропозиції адміністрації Університету. <https://bit.ly/2WvxOMQ>. Під час зустрічей із здобувачами та викладачами ОП ЕГ переконалася, що ЗВО послідовно реалізує політику академічної доброчесності шляхом популяризації дотримання її принципів серед учасників освітнього процесу, реалізації Положення про академічну доброчесність <https://bit.ly/3uUJO78>. Усі електронні версії кваліфікаційних робіт збираються та проходять перевірку за допомогою програми Unichек цю роботу проводить викладач кафедри публічного управління та підприємництва. Рекомендовано долучення до репозитарію ЗВО кваліфікаційних робіт та інших публікацій здобувачів освіти за ОП.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 5.

У ЗВО викладачами здійснюється популяризація академічної доброчесності, використовуються сучасні технічні засоби, наявна внутрішня нормативна база, розроблена структура роботи щодо цього напрямку діяльності.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 5.

У контексті посилення академічної доброчесності та якості освіти рекомендовано долучення до репозитарію ЗВО кваліфікаційних робіт та інших публікацій здобувачів освіти за ОП та інформування про вільний доступ до нього.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 5.

Сформовано систему забезпечення академічної доброчесності: розроблено нормативну базу, забезпечено можливість перевірки академічних текстів на наявність плагіату, запроваджено обов'язкову перевірку кваліфікаційних робіт за допомогою платформи Unicheck. Удосконалення організації роботи репозитарію з кваліфікаційними роботами за ОП можливе в короткі терміни, тому ОП загалом відповідає критерію 5.

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання.

Аналіз кадрового складу випускової кафедри публічного управління та підприємництва за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» та викладачів, задіяних на даній ОП, підтвердив відповідність академічної кваліфікації тим освітнім компонентам, які вони викладають. Це відповідність спеціальності за профілем конкретних дисциплін. Так, дисципліни, пов'язані із публічним управлінням, публічною службою, державним і стратегічним управлінням викладають НПП відповідність яких підтверджена спеціальністю, науковим ступенем, вченим званням, публікаціями, що корелюють із дисциплінами, керівництвом або участю у науково-дослідних темах. Професійна кваліфікація викладачів, що забезпечують освітній процес на цій ОП, підкріплюється участю в вітчизняних і закордонних стажуваннях, виступах на всеукраїнських і міжнародних науково-практичних конференціях; участь у роботі спеціалізованих вчених рад із захисту дисертацій, здійсненням керуванням наукових робіт аспірантів, опонуванням дисертаційних досліджень, керуванням науково-дослідними темами (зарєстрованими належним чином в УКРИНТЕГ). Викладене вище дає підстави стверджувати, що кваліфікація професорсько-викладацького персоналу, залученого до роботи на ОП, забезпечує досягнення встановлених програмою цілей і ПРН.

2. Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дозволяють забезпечити необхідний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми.

Конкурсний добір викладачів ОП базується на принципах публічності, відкритості, демократичності та здійснюється відповідно до умов, визначених у Законі України «Про освіту», Законі України «Про вищу освіту», Положенні про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" <https://bit.ly/2Y4kDmz> Вимоги до кандидатів висуваються відповідно до п. 38 чинних Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності, а також необхідність проходження курсів підвищення кваліфікації за останні 5 років. При конкурсному відборі враховується рейтинг професійної діяльності викладача («Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3os82or> . Під час зустрічі ЕГ переконалася, що конкурсний відбір викладачів на заміщення вакантних посад є прозорим, з дотриманням всіх вказаних вище положень. Обговорення та затвердження кандидатур кандидатів на вакантні посади викладачів відбуваються на засіданні кафедри, Вченої ради факультету програмної інженерії та бізнесу (асистентів, старших викладачів, доцентів), Вченої ради університету (професорів, завідувачів кафедр). Для оцінки рівня професійної кваліфікації претендент, який працює в університеті, проводить відкрите заняття (лекцію, семінар тощо). Претендент, який не працює в університеті, виступає перед науково-педагогічними працівниками кафедри з науковою доповіддю. Інтерв'ювання адміністрації ЗВО переконує, що керівництво НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" усвідомлює важливість і необхідність обрання за конкурсом викладачів, що мають високий науковий і професійний рівень та сприяє підвищенню їх кваліфікації.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу.

На зустрічі з адміністрацією, гарантом, а також представниками стейкхолдерів і роботодавців експертна група з'ясувала, що ЗВО залучає роботодавців до участі у семінарах. Роботодавці та стейкхолдери беруть участь на засіданнях робочої групи, що відповідає за розроблення ОП. Роботодавці залучаються переважним чином під час організації та проведення практичної підготовки, що є обов'язковим компонентом: начальник Управління фінансування житлово-комунальної сфери Департаменту бюджету і фінансів Харківської міської ради Г.В. Даудова, начальник Національного центру управління та випробувань космічних засобів В.І. Присяжний, Малинівський селищний голова М.І. Семер'янов, Чкалівський селищний голова В.Д. Соловійов, Золочівський селищний голова В.М. Коваленко та ін. В ЗВО укладені відповідні договори про співпрацю з іноземними та вітчизняними ЗВО: Національним політехнічним інститутом IPN (м. Мехіко, Мексика), Суспільною Академією Наук (м. Лодзь, Польща), Харківським національним політехнічним університетом, Національним університетом «Львівська політехніка», Київським національним політехнічним університетом, Київським національним авіаційним університетом та ін.), а також з підприємствами України: ДП «Державне київське конструкторське бюро «Луч»; ДКБ «Південне»; ДП «Завод ім. В. О. Малишева»; ДП Харківський машинобудівний завод «ФЕД»; ДП «Антонов»; ТОВ

«Хіммаш компресор сервіс»; ДП «ЛРЗ «Мотор». НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" має досвід співпраці з такими організаціями, як AIRBUS, ONERA, Thales Alenia, Boeing, EOARD, IAI, AVIC та ін.

4. Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців.

Під час зустрічей із стейкхолдерами з'ясовано, що вони брали участь в обговоренні ОП й організації освітнього процесу та у проведенні практичної підготовки студентів відповідно до підписаних договорів. ЗВО залучає практиків до організації та реалізації освітнього процесу для проведення лекцій, тощо. Під час зустрічі роботодавці підтвердили, що вони беруть участь організації та проведенні переддипломної практики, що відбувається в установах/організаціях роботодавців. Серед них відзначимо: Національний центр управління та випробувань космічних засобів (м. Київ), Департамент соціального захисту населення Харківської обласної державної адміністрації, Чкаловська селищна об'єднана територіальна громада (Харківська область, Чугуївський район), Золочівська громада (Харківська область, Богодухівський район). Проте перелік баз практики не розміщено на веб-сторінці кафедри публічного управління та підприємництва. Крім того, представники роботодавців підтвердили проходження практики студентами на їхніх базах. На зустрічі із експертною групою роботодавці також повідомили про власне бачення проблем та шляхи удосконалення співпраці ЗВО із роботодавцями. Залучення до аудиторних занять на ОП експертів галузі та представників роботодавців на цей час відбувається на умовах сумісництва (головою ЕК по захисту кваліфікаційних робіт – начальника Управління фінансування житлово-комунальної сфери Департаменту бюджету і фінансів Харківської міської ради Г.В. Даудову). Крім того, на кафедрі започатковано практику залучення стейкхолдерів до проведення гостьових лекцій: директора Департаменту інфраструктури Харківської міської ради к. н. з держ. упр. Дульфана С.Б. (Роль інфраструктури в підвищенні ефективності державного управління); директора ОКЗ «Харківський організаційно-методичний центр туризму», к. н. з держ.упр. Холодок В.Д. (Роль туризму в розвитку процесів євроінтеграції України); начальника управління організаційно-аналітичного забезпечення Департаменту соціального захисту Харківської ОДА Храмцову Л.І. (Реформування органів влади в соціальній сфері).

5. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями.

Аналіз СО, сайту ЗВО, зустрічей з адміністрацією та професорсько-викладацьким штатом переконує, що ЗВО вживає всіх необхідних заходів та сприяє професійному зростанню та розвитку майстерності викладачів. Для цього в ЗВО створена відповідно нормативно-правова база: внутрішнє забезпечення якості вищої освіти прописано в «Положенні про систему забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти» <https://bit.ly/2ZLci86>. Положення передбачає широкий спектр можливих форм підвищення кваліфікації викладачів та передбачає самостійний вибір НПП форм, видів і місць підвищення кваліфікації. Підвищення кваліфікації викладачів здійснюється не рідше одного разу кожних 5 років (визначено в «Положенні про порядок проведення конкурсу на заміщення вакантних посад, призначення та звільнення з посад, продовження терміну роботи науково-педагогічних працівників НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3F7yLff>). ЕГ були надані сертифікати зарубіжного стажування викладачів, аналіз яких показує відповідність тем стажування науковим інтересам та професійним потребам викладачів (наприклад, Шведун В.О. забезпечує ОК "Публічне управління в економічній сфері" пройшла стажування в Akademia Pomorska w Slupsku, сертифікат про проходження стажування «National Civil Protection Mechanism in Poland», 108 год., 18.06.2018 р.; Ковальчук В.Г. забезпечує ОК "Стратегічне управління" пройшла стажування у Міжнародній Балтійській Академії (Латвія, м. Рига), сертифікат: Certificate Traineeship «A modern university in the European education system for managers training». (Training methods, scientific and pedagogical development, distance education, internalization of the educational process), at Baltic International Academy. Riga. Latvia. 13.05-28.05.2019, 120 hours). Викладачі зазначили, що набути під час підвищення кваліфікації знання вони використовують при підготовці лекційних та практичних занять, а також ураховується при підготовці наукових публікацій. Результати наукових розробок викладачів опубліковані у сучасних фахових виданнях та таких, що індексуються в наукометричних базах даних, публікації корелюють із дисциплінами, які забезпечують викладачі. Викладачі, які забезпечують ОП, підвищують свою кваліфікацію, проходили стажування, брали участь у наукових семінарах, методичних вебінарах, онлайн-курсах тощо.

6. Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності.

Система мотивації та стимулювання розвитку викладацької майстерності відбувається на засадах матеріального й морального заохочення та регулюється цілою низкою локальних нормативних документів: «Статут НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3EZosey>, «Кодекс етичної поведінки в НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3kUxAbf>, «Колективний договір між ректором і трудовим колективом в особі голови профспілкової організації НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3BoPXRz>, «Положення про рейтингове оцінювання діяльності науково-педагогічних працівників, кафедр і факультетів НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ"» <https://bit.ly/3uqqLLD>. Рейтингове оцінювання діяльності викладачів проводиться за результатами навчального року. Рейтингове оцінювання НПП та підрозділів ЗВО здійснюється за окремими категоріями (п. 4.2, р. 4 Положення). На зустрічі з адміністрацією ЕГ пересвідчилася, що система впроваджена в практику ЗВО,

рейтингування викладачів і кафедр НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" дійсно відбувається, але його результати не оприлюднюються на сайті ЗВО.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 6.

До викладання на ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» залучений потужний викладацький склад, який має відповідну кваліфікацію та постійно підвищує свою педагогічну майстерність. Процедура конкурсного відбору викладачів дозволяє залучити до роботи викладачів, які мають значні академічні здобутки. Процедура конкурсного добору викладачів є прозорою, об'єктивною та врегульованою належним чином відповідними документами ЗВО. Окремі роботодавці є випускниками НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ", які знають специфіку роботи за ОП та беруть активну участь у заходах щодо її удосконалення. В НАУ ім. М. Є. Жуковського "ХАІ" існує чітка система матеріального та морального мотивування та стимулювання викладачів до високопрофесійного виконання службових обов'язків. Вона задовольняє усіх учасників освітнього процесу, що було підтверджено під час інтерв'ювання адміністрації, гаранта, викладачів і здобувачів.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 6.

В результаті інтерв'ювання було встановлено, що залучення до аудиторних занять професіоналів, представників роботодавців є нерегулярним. Слушно розробити план залучення представників роботодавців до аудиторних занять, що є необхідною умовою підвищення якості підготовки здобувачів. Доречно долучати представників роботодавців на контрактній основі.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 6.

Беручи до уваги перераховані вище сильні сторони (відповідність викладачів, що працюють на ОП, створення умов адміністрацією ЗВО для підвищення кваліфікації НПП, сприяння в опублікуванні результатів наукових пошуків викладачів, організацію закордонних стажувань для НПП, зустрічі та співпраця з роботодавцями) та надані рекомендації, ЕГ дійшла висновку, що ОП в цілому відповідає якісним характеристикам за підкритеріями 6.1-6.6. Таким чином, можна вважати, що ОП відповідає Критерію 6 за рівнем В.

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми забезпечують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання.

Під час проведення експертизи, огляду матеріально-технічної бази підтверджено, що в Національному аерокосмічному університеті ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" створено потужну матеріально-технічну базу, яка дозволяє в повному обсязі організувати навчальний та позанавчальний процес студентів. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатніми та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання на ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем». Навчальні аудиторії оснащені демонстраційним обладнанням, мультимедійним обладнанням, інтерактивними дошками, проекторами. Наявні навчальні приміщення, комп'ютерні класи, спортивний комплекс, басейн, бібліотека з читальною залом та окрема аудиторія –бібліотека з іноземною літературою, гуртожиток та актовий зал. Здобувачі вищої освіти в достатній мірі забезпечені навчально-методичною літературою по всіх дисциплінах ОП. Примірники бібліотечного наукового фонду можна знайти в самій бібліотеці та в електронному каталозі. Бібліотека надає користувачам безкоштовний доступ до міжнародних наукометричних баз даних Scopus, Web of Science. Бібліотечний фонд поповнюється друкованими та електронними виданнями за рахунок власних фінансових коштів. Всі випускові кваліфікаційні роботи студентів проходять перевірку за системою антиплагіат Unicheck. Все перелічене матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатнім та сприяє досягненню цілей і програмних результатів навчання. Матеріально-технічна база налічує значну кількість програмних продуктів, (office 365 та ліцензовані програми антиплагіату) які дають змогу максимально наблизити навчальний процес до практичної роботи. Студенти ОП

«Управління та адміністрування регіональних економічних систем» мають доступ до дидактичних матеріалів, інтерактивних конспектів з фахових дисциплін.

2. Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми.

Під час проведення експертизи, в ході зустрічей було отримано інформацію від здобувачів вищої освіти та представників студентського самоврядування, академічного персоналу, адміністративного персоналу, що Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, необхідних для навчання, викладацької та наукової діяльності в межах ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем». Студенти та НПП використовують наявну літературу для підготовки до лекційних, практичних та семінарських занять в межах освітньої програми. В корпусах ЗВО та гуртожитках є безкоштовний бездротовий доступ до мережі Інтернет. Здобувачі та викладачі мають вільний доступ до електронного каталогу наукової-технічної бібліотеки Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://library.khai.edu/> Здобувачі вищої освіти мають можливість займатися в позаурочний час за комп'ютерами в бібліотеці. Таким чином, наявні всі інформаційні ресурси, необхідні для навчання, викладання та наукової діяльності в межах освітньої програми є у вільному користуванні здобувачів та НПП.

3. Освітнє середовище є безпечним для життя та здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дозволяє задовольнити їхні потреби та інтереси.

Для студентів створені всі умови для безпечного та комфортного навчання на цій ОП. Під час прийняття рішень, щодо удосконалення організації освітнього процесу, керівництвом ЗВО враховуються потреби та інтереси здобувачів вищої освіти. Для забезпечення активного способу життя студентів та створення безпечного середовища для життя та здоров'я в закладі функціонує спортивний комплекс з басейном та скалодромом. На кафедрах, на вахтах в університеті та гуртожитках наявні медичні аптечки та для відповідальних осіб проведено лекцію-інструктаж по невідкладній первинній медичній допомозі. Студентське самоврядування здійснює захист прав та інтересів здобувачів вищої освіти, допомагає вирішувати їх соціальні проблеми, створюють умови для покращення їх матеріального становища, забезпечують активну підтримку здобувачів у питаннях поселення в гуртожиток, допомагають в оформленні різного роду документів, допомагають в соціальній адаптації тощо. Від здобувачів ОП не було прохань щодо поліпшення житлових умов, продовження сесії чи надання матеріальної допомоги. Спільно з адміністрацією студентське самоврядування вчасно сприяють задоволенню потреб здобувачів та вираховують їх інтереси.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою.

Національний аерокосмічний університет ім. М.Є. Жуковського "Харківський авіаційний інститут" забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем». До психологічної служби здобувачі вищої освіти та НПП можуть звернутися з будь-якими питаннями: вирішення особистих питань, проблеми з сусідами в гуртожитку, з однокласниками, або просто потрібно аби хтось вислухав. Конкретних прикладів допомоги психологічної служби здобувачам ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» не було. Під час відеоогляду матеріально-технічної бази, яка була продемонстрована під час акредитаційної експертизи, експертна група пересвідчилась, що психологічна служба має приміщення для роботи. В університеті створено належні умови для організації дозвілля і відпочинку студентів: працює буфет та їдальня, діє спортивний комплекс та басейн. Наявність студентського самоврядування дає змогу студентам адаптуватися в закладі, отримувати допомогу та підтримку, брати участь в позанавчальних заходах. Інтерв'ювання представників студентського самоврядування засвідчило дану інформацію. Інформування студентів відбувається через старост, інформаційні дошки, офіційну сторінку університету та соціальні мережі Telegram та Instagram.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови для реалізації права на освіту особами з особливими освітніми потребами, що навчаються за освітньою програмою.

Під час проведення дистанційної акредитаційної експертизи експертною групою було з'ясовано, що наразі студентів з особливими потребами за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» немає. Проте для забезпечення комфортного навчання таких студентів створені всі необхідні умови. Під'їзд до університету облаштовано пандусами, встановлено широкі двері для можливості проїзду інвалідного візка, наявні мобільні

пандуси. Створені умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами. Випадків спроб вступу осіб з особливими потребами на ОП не було. У разі, якщо будуть абітурієнти з особливими потребами заклад повністю готовий до навчання таких студентів.

6. Існує чітка і зрозуміла політика і процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), яка є доступною для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації освітньої програми.

Експертна група під час проведення зустрічей зі НПП, студентами та студентським самоврядуванням переконалась у чіткій та зрозумілій для кожного процедурі вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо). Процедура вирішення конфліктних ситуацій доступна для усіх учасників освітнього процесу та послідовно дотримується під час реалізації ОП. В університеті проводять онлайн опитування студентів щодо якості викладання навчального матеріалу, розповсюдження корупції та кваліфікації НПП. Після особистої зустрічі зі студентами та адміністративним персоналом, експертна група переконалась, що випадків корупції не траплялося, студенти задоволені якістю викладання навчального матеріалу НПП та отримують достатній обсяг необхідного матеріалу для навчання. В ході зустрічей з академічним персоналом, здобувачами вищої освіти, представниками органів студентського самоврядування з'ясовано, під час реалізації ОП не зафіксовані випадки конфліктних ситуацій (сексуальних домагань, дискримінацій та/або корупції тощо). На сайті університету розміщено Загальні правила запобігання корупції, порядок дій у разі вимагання неправомірної вигоди або надходження пропозиції неправомірної вигоди.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 7.

В університеті створені умови для комфортного та безпечного навчання студентів. Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення є достатнім для реалізації цілей та програмних результатів навчання за даною ОП. Студенти з особливими освітніми потребами мають змогу також отримувати необхідні знання в повному обсязі. Високий рівень забезпеченості комп'ютерними класами, мультимедійними засобами допомагає студентам розвиватися та поглиблювати свої теоретичні знання на практиці. Також підтверджено безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до бібліотечного фонду та психологічної служби. В спортивному комплексі та відкритому басейні закінчують ремонтні роботи, які були розпочаті в літній період, під час канікул здобувачів вищої освіти. Незабаром студенти зможуть повноцінно користуватися басейном та оновленим спортивним комплексом

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 7.

Суттєвих недоліків в контексті критерію 7 не виявлено, експертна група рекомендує закладу вищої освіти продовжити роботу щодо модернізації технічного забезпечення освітнього процесу за ОП, додати програмне забезпечення, яке буде доречне для використання студентами ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем».

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 7.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» має достатнє матеріально-технічне та навчально-методичне забезпечення, є велика кількість комп'ютерної техніки та програмних продуктів, облаштовані гуртожитку за всіма нормами, дотримуються правила карантинного режиму. Створені органи запобігання та вирішення конфліктів інтересів. В цілому освітнє середовище і наявна матеріально-технічна база є достатньою для реалізації цілей та програмних результатів навчання, сприяють організації і реалізації освітньо-наукового процесу за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» відповідає вимогам Критерію 7 з недоліками, що не є суттєвими.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми.

Процедура розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітніх програм регулюються Положення про розроблення та модернізацію освітніх програм в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/3ik74GA> ЕГ засвідчує проведення систематичного моніторингу ОП. Під час зустрічей зі студентами роботодавцями, викладачами було підтверджено, проведення обговорень ОП у 2021 році з метою її удосконалення. На запит ЕГ (див відповідь вівторок, 21 вересня 2021 р., 14:21:21) гарантом надані також відгуки-рецензії від здобувачів та роботодавців, що були надані у 2020 році, а частина дати не містить, що ускладнює їх аналіз.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Систематично проводиться анкетування здобувачів освіти щодо якості освіти, результати оприлюднюються на відповідній сторінці офіційного сайту університету <https://bit.ly/3imui9r> В загальноуніверситетському анкетуванні, яке проводилося у травні 2021 року анонімно серед здобувачів освіти за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» в рамках спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», було запропоновано 17 запитань (див відповідь на запит ЕГ вівторок, 21 вересня 2021 р., 14:18:49). На запитання «Чи є достатнім, на Вашу думку, зміст ОП для успішної роботи за фахом?» слід відзначити, що 80% здобувачів відповіли «так» В online-анкетуванні, яке було проведено кафедрою публічного управління та підприємництва у серпні 2021 р., взяли участь 10 здобувачів гр. 6-96пу1/2 та 6-96пу1, що становить 71% від загального числа випускників. На запитання «Оцініть за 5-ти бальною шкалою якість освітньої програми «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», 60% випускників поставили 5 балів, 40% – 4 бали. Під час зустрічей із здобувачами освіти за ОП та представниками студентського самоврядування Університету ЕГ переконалася, що рівень активності здобувачів саме цієї ОП як учасників системи забезпечення якості освіти невисокий, частково це пояснюється тим, що вони навчаються переважно за заочною формою, але вони повідомили, що відчують себе партнерами у процесі забезпечення якості освітнього процесу за ОП та задоволені його рівнем.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери.

У ході фокус-групи із роботодавцями, Чернявський К. О., магістр держ.упр. секретар Чкаловської селищної ради, Зашиловська Н. В., магістр держ.упр. заступник Золочевського селищного голови, Золочевської селищної ради, Скомороха В. В., секретар Малинівської селищної ради повідомили, що залучені до періодичного перегляду ОП, гарант та викладачі кафедри проводили виїзні семінари у громадах де обговорювали ОП та отримували пропозиції щодо її удосконалення. Окрім того, роботодавці відповідно до укладених угод залучають здобувачів ОП для проходження практики. Усі роботодавці у ході фокус-групи висловили бажання співпрацювати з випускниками ОП.

4. Існує практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми.

За ОП, що акредитується, відбувся перший випуск, здобувачі освіти вже працевлаштовані за спеціальністю. В Університеті створено відділ сприяння працевлаштуванню студентів та випускників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут», який надає необхідну допомогу <https://bit.ly/3usPUvh> ; <https://bit.ly/3D3Szi3> . ЕГ з'ясовано, що випускники ОП не потребували допомоги для працевлаштування, тому відділ поки не відстежує їх кар'єрний розвиток. Співпрацю із випускниками університету забезпечує діяльність Міжнародної Асоціації випускників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» щодо створення умов для об'єднання творчого співробітництва і взаємодії випускників Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «ХАІ», що працюють у різних підприємствах та організаціях із професорсько-викладацьким складом ХАІ та науковими співробітниками, аспірантами і студентами. <https://bit.ly/3V1X3Ft> ЕГ підтверджує співпрацю випускників із гарантом ОП та кафедрою публічного управління та бізнесу і рекомендує систематизувати роботу щодо подальшого збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху здобувачів за ОП.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми.

У ході фокус-груп та аналізу документів ЗВО, ЕГ було встановлено, що політика у сфері якості формується відповідно до стратегії управління університетом, яка спрямована на залучення учасників освітнього процесу й зацікавлених сторін до постійного його поліпшення на всіх рівнях університету. З 2017 року діє Положення про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/3F8PY8H> У 2019 році введено в дію Положення про систему управління якістю в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/39QN5uP> та Положення про планування і проведення внутрішнього аудиту в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/3F8Qdk7> На основі аналізу інформації сайту університету, документів наданих на запит ЕГ та зустрічей з фокус-групами, ЕГ робить висновок, що система управління якості ЗВО забезпечує коригування діяльності та усунення виявлених недоліків в ОП.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема, зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій), беруться до уваги під час перегляду освітньої програми.

Врахування результатів зовнішнього забезпечення якості вищої освіти, зокрема зауважень та пропозицій, сформульованих під час попередньої акредитації відбулося відповідно до процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, що регламентовано Положеннями Про організацію освітнього процесу <https://bit.ly/3zXfVUE>; Про розроблення та модернізацію освітніх програм, Про систему забезпечення якості освітньої діяльності та вищої освіти <https://bit.ly/2WwEPwW> Було усунуто забезпечення окремих РН вибірковими ОК, введено ОК що сприяють максимальному охопленню предметної області спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування», усунуто дублювання вибірових освітніх компонент, оновлено тематику кваліфікаційних робіт (див відповідь на запит ЕГ вівторок, 21 вересня 2021 р., 14:31:15) ЕГ робить висновок, що зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередньої акредитації, враховано під час перегляду освітньої програми

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, яка сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою.

ЕГ встановлено, що в університеті структурні підрозділи, що задіяні в організації та реалізації ОП, викладачі, адміністрація, здобувачі освіти сприяють її розвитку та якісній освітній діяльності за ОП. Постійно оновлюється нормативна база освітньої діяльності на рівні університету, механізми забезпечення внутрішньої якості освітнього процесу є сучасними та ефективними. Результати моніторингу якості освіти в Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» регулярно оприлюднюються на офіційному сайті <https://bit.ly/3iidrKE> Вчена Рада Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» 24. 03. 2021 року розглянула аналіз результатів моніторингу щодо організації освітнього процесу в університеті та ефективності окремих освітніх програм <https://bit.ly/3AWVEjq> Систематично здійснюється моніторинг успішності та якості знань студентів за результатами заліково-екзаменаційних сесій. Під час бесід ЕГ було встановлено, що НПП, здобувачі вищої освіти, адміністративний персонал, роботодавці зацікавлені у вдосконаленні змісту ОП, якісній організації освітнього процесу за ОП, сповідують цінності академічної доброчесності та культуру якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за ОП, що акредитується.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 8.

ЕГ робить висновок, що ЗВО послідовно дотримується визначених процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОП, залучає стейкхолдерів до вдосконалення ОП, усуває недоліки у ОП. Проведене удосконалення організації освітнього процесу та внутрішнього забезпечення якості освіти за результатами попередньої акредитації.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 8.

Доцільно посилити вплив представників студентського самоврядування на забезпечення якості ОП, ЕГ встановлено, що рівень активності здобувачів саме цієї ОП як учасників системи забезпечення якості освіти невисокий, частково це пояснюється тим, що вони навчаються переважно за заочною формою. Однак, вказані слабкі сторони оцінюються як несуттєві, оскільки не мають системного характеру, які б загрожували якості ОП в цілому.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 8.

ЕГ засвідчує системну діяльність внутрішньої системи забезпечення якості вищої освіти ЗВО та залучення стейкхолдерів до процедур внутрішнього забезпечення якості ОП, що відповідає критерію 8

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі і зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми.

Під час перевірки освітньої програми «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» експертній групі були надіслані (в системі) всі необхідні матеріали для підтвердження факту надання якісних освітніх послуг здобувачам вищої освіти другого освітнього ступеня магістр. На сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» <https://bit.ly/3B4J5CY> сформовано блок публічної інформації, в якому зокрема знаходяться нормативні документи, що регулюють освітній процес. Експертами з'ясовано, що правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, чітко визначені є доступними, зрозумілими та послідовно дотримуються під час реалізації ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем», що підтвердило інтерв'ювання представників студентського самоуправління та здобувачів даної ОП. Під час бесіди з представниками адміністрації Університету, представниками допоміжних сервісних служб та НПП експерти переконалися, що адміністрація добросовісно ставиться до врегулювання прав та обов'язків всіх учасників освітнього процесу та намагається зробити їх якомога прозорими та доступними.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті відповідний проект з метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін.

Під час проведення дистанційної акредитації проект ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» експертна група не побачила на сайті університету, на сторінці для громадського обговорення. Проте під час зустрічі з гарантом освітньої програми експертна група дізналася, що проект ОП видаляють після офіційного прийняття ОП. На зустрічі з роботодавцями група переконалася, що на сайті дійсно розміщується проект освітньої програми, з метою отримання зауважень та пропозицій стейкхолдерів. В травні місяці також проходить засідання кафедри, до якого залучають студентів та роботодавців для обговорення та оцінювання, внесення зауважень по пропозицій до проекту ОП.

3. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства.

Національний аерокосмічний університет ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» своєчасно оприлюднив на власному офіційному веб-сайті точну та достовірну інформацію про Освітню програму «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» (у Відомостях про самооцінювання було зазначено коректне посилання на діючу ОП). Чітко та в достатньому обсязі для інформованості студентів, абітурієнтів та інших зацікавлених сторін описано цілі та очікувані результати навчання. В бесіді з представниками стейкхолдерів експерти переконалися, що інформація оприлюднюється в достатніх для них формах та обсягах, надходить вчасно. Проте інформація про дисципліни та силабуси, трапляється з помилками та розходженнями в плані та на сайті університету.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 9.

На сайті Національного аерокосмічного університету ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» прозоро та публічно висвітлено основні документи, які регулюють освітній процес на ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем». Позитивною практикою університету є чіткі й зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу як здобувачів вищої освіти, так і академічного персоналу. Усі учасники освітнього процесу мають вільний доступ до інформації та можуть ознайомитися з документами. Зрозумілий сайт ЗВО, який і цілому відображає напрями освітньої, наукової та інших видів діяльності та спрямований на різних користувачів. Викладачі та здобувачів вищої освіти обізнані про вільний доступ до необхідної інформації та перелік відповідних джерел.

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 9.

На сайті ЗВО якісно оприлюднюються всі новини, опитування та актуальні інформаційні оголошення, проте не всі здобувачі залучені до університетського життя. В плані та на сайті університету є розходження в назвах дисциплін. Експертна група рекомендує створити більш ефективні способи комунікацій зі здобувачами для максимального отримання зворотного зв'язку та оновити інформацію про навчальні дисципліни.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень В

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 9.

В Національному аерокосмічному університеті ім. М. Є. Жуковського «Харківський авіаційний інститут» дотримано вимоги щодо забезпечення прозорості та публічності діяльності. Інформація, висвітлена на сайті та забезпечена для розгляду експертній групі, оновлюється та є чинною на момент її знаходження на офіційному сайті університету. В цілому, освітній процес за ОП «Управління та адміністрування регіональних економічних систем» відповідає вимогам Критерію 9 з недоліками, що не є суттєвим

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності у закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю.

не застосовується

2. Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряміві досліджень наукових керівників.

не застосовується

3. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення і апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо).

не застосовується

4. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для долучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проектах тощо.

не застосовується

5. Існує практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проектах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються.

не застосовується

6. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у науковій діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для виключення можливості здійснення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності.

не застосовується

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Сильні сторони та позитивні практики у контексті Критерію 10.

не застосовується

Слабкі сторони, недоліки та рекомендації щодо удосконалення у контексті Критерію 10.

не застосовується

Рівень відповідності Критерію 10.

не застосовується

Обґрунтування рівня відповідності Критерію 10.

не застосовується

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

дані відсутні

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами акредитаційної експертизи експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

B

Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6 . Людські ресурси	B
Критерій 7 . Освітнє середовище та матеріальні ресурси	B
Критерій 8 . Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B
Критерій 9 . Прозорість та публічність	B
Критерій 10 . Навчання через дослідження	<i>не застосовується</i>

За результатами акредитаційної експертизи рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Відсутні

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели акредитаційну експертизу у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і доброчесно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Гончаренко Ірина Василівна

Члени експертної групи

Котковський Володимир Станіславович

Зайчик Катерина Олегівна